

رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس:

مذاکرات وین برای تنبیه آمریکا؛ آنها را پشت در نگه داشته ایم؛ #۴۷؛ برجام خاصیت خود را از دست داده است

رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس با بیان اینکه مذاکرات وین، مذاکرات تنبیهی آمریکا است، گفت: آمریکا را پشت در مذاکرات وین نگه داشتیم و حضور آنها در مذاکرات منوط به اجازه ایران است.

به گزارش سایت خبری پرسون، بخشی از گفتگوی وحید جلال زاده که در آن درباره مذاکرات وین صحبت کرده، به شرح زیر است:

در رسانه‌های آمریکایی اعلام شده که ایران پذیرفته است فقط تحریم‌های برجامی لغو شود، این در حالی است که ایران پیش از این اعلام کرده بود باید همه تحریم‌ها لغو شود.

مذاکرات وین چه در دولت سابق و چه در دولت فعلی در قواره برجام است. بسیاری از افراد فکر می‌کنند برجام جدیدی در حال شکل‌گیری است. این گونه نیست. جمهوری اسلامی خود را ملزم به تعهدات برجامی می‌داند و معتقد است طرف مقابل نیز باید ملتزم به تعهدات برجامی باشد. دعوا بر سر این است.

مقام معظم رهبری در دولت سابق که این مذاکرات آغاز شد سه شرط تعیین کردند: یک: لغو تحریم‌های برجامی و تحریم‌های دوران ترامپ، دو: راستی آزمایی و سه: برگشت جمهوری اسلامی به تعهدات برجامی.

جمهوری اسلامی بعد از خروج آمریکا از برجام در چند مرحله به توانمندی‌های هسته‌ای خود افزود.

در دولت سابق پنج گام هسته‌ای هرچند ناقص برداشته شد. بعد از تصویب قانون راهبردی لغو تحریم‌ها دولت مکلف شد بخشی از توانمندی‌های هسته‌ای را در غنی‌سازی و تولید سانتریفیوژهای پیشرفته و جدید و تولید اورانیوم فلزی را افزایش دهد.

اگر در مذاکرات پیش رو توافق صورت گیرد، ایران نیز به تعهدات برجامی خود بخواهد گشت. ایران به کمتر از برجام و یا بیشتر از آن رضایت نمی‌دهد. آمریکا برخی تعهدات فرابرجامی را مطرح می‌کند، پاسخ ایران این است که ما از برجام عدول نخواهیم کرد.

مذاکرات برای لغو تحریم‌های برجامی و ترامپی است. در دوران ترامپ برچسب برخی تحریم‌های هسته‌ای تغییر کرد تا در مسیر حرکت دولت آینده آمریکا برای لغو تحریم‌های برجامی مین گذاری شود.

برخی شرکت‌ها به دلیل فعالیت‌های هسته‌ای تحریم بودند اما برچسب تحریم آنها را به تحریم‌های حقوق بشری و تروریسم تغییر دادند. این اقدام باعث شد دولت فعلی آمریکا اعلام کند این تحریم‌ها هسته‌ای نیست و به همین دلیل قابل رفع نمی‌باشد. جمهوری اسلامی اعلام می‌کند که این تحریم‌ها حقوق بشری نیست بلکه لیبیل آن تغییر کرده و این موضوع در مسیر توافقات مشکل ایجاد کرده است.

طرف مقابل علاقه مند است که مذاکراتی در خصوص موضوعات هسته‌ای، حقوق بشر و منطقه انجام دهد اما جمهوری اسلامی فقط مذاکرات برجامی را بر اساس مسائل هسته‌ای مدنظر قرار داده است.

آیا تیم مذاکره کننده ایرانی در وین فقط به دنبال لغو تحریم‌های برجامی است و یا در مورد سایر تحریم‌ها نیز مذاکره می‌کند؟

نظام جمهوری اسلامی همیشه به دنبال حذف ساختار و رژیم تحریم‌ها است اما در وین به دنبال لغو تحریم‌هایی هستیم که طبق برجام لغو شده بود. در مذاکرات وین به دنبال احیای حقوق ایران در برجام، تعهدات جمهوری اسلامی و تعهدات طرف مقابل هستیم.

تحلیل شما در مورد مذاکره با آمریکا چیست؟

جمهوری اسلامی در برجامی حضور یافت که آمریکا یک طرف آن بود. آمریکا از برجام خارج شده و در دولت بایدن، آمریکا تقاضای بازگشت به برجام را دارد.

مذاکرات وین، مذاکرات تنبیهی آمریکا است. آمریکا را پشت در مذاکرات وین نگه داشته‌ایم، حضور آمریکا در مذاکرات وین منوط به اجازه ایران است. شباهتی مطرح می‌شود مبنی بر اینکه بعد از ترور سردار سلیمانی علیرغم اینکه ادعاهایی مبنی بر انتقام مطرح شد، اقدام عملی در این خصوص انجام نشده است.

بعد از جنگ جهانی دوم هیچ تیر مستقیمی به پایگاه‌های آمریکا از سوی یک واحد سیاسی عضو سازمان ملل شلیک نشده است. اما بعد از ترور سردار سلیمانی دولت جمهوری اسلامی رسماً به پایگاه نظامی آمریکا در عراق حمله کرد و بعد از آن آمریکا هیچ پاسخی نداد. فارغ از تعداد کشته‌ها، نفس عمل بی سابقه بود.

مذاکرات وین که از دولت روحانی آغاز شد، مذاکرات تنبیهی است که جمهوری اسلامی در آن اعلام می‌کند آمریکا عضو نامطلوب برجام است، از برجام خارج شده، دروغگو و نقض کننده عهد است. راستی آزمایی نیز در همین راستا تعریف می‌شود.

مذاکرات با آمریکا از طریق واسطه‌ها مشکلی ایجاد کرده است؟

تدبیر و تصمیم وزارت خارجه در این زمینه درست است. در حال حاضر جمهوری اسلامی از طریق واسطه‌ها و یا نوشته‌های غیررسمی با آمریکا صحبت می‌کند. طبیعتاً واسطه‌ها نیز منافع خود را در نظر می‌گیرند.

کشورهای اروپایی که واسطه این مذاکرات هستند، منافع خودشان را هم در نظر می‌گیرند. اروپایی‌ها معتقدند که تحریم‌ها به ما مربوط نیست، با آمریکا صحبت کنید اما موضوعات هسته‌ای به ما مربوط است. چون توانمندی‌های هسته‌ای ایران، اروپا را تحت الشعاع قرار می‌دهد و به تعبیر ما در مذاکرات هسته‌ای موش می‌دوانند. اما به هر حال در این شرایط نیازی به مذاکره با آمریکا احساس نمی‌شود.

وزارت امور خارجه اعلام می‌کند که ما به دنبال احیای برجام نیستیم، چون ایران به تعهدات خود عمل کرده و آمریکا برجام را نقض کرده است و آمریکا باید بابت بدعهدی که داشته، خسارت و جریمه بپردازد. ساز و کار پرداخت جریمه آمریکا بابت این نقض عهد چیست؟

از برجام چیزی باقی نمانده است. هر دو طرف در حال حاضر در نقطه اولیه ایستاده‌اند. ایران توانمندی‌های هسته‌ای صلح آمیز خود را افزایش داده، قانون راهبردی لغو تحریم‌ها توانمندی‌های هسته‌ای ایران را ارتقا داده و در حال حاضر از برجامی که سال ۹۴ تصویب شده، چیزی باقی نمانده است. آمریکا و اروپا نیز از ابتدا به تعهدات خود عمل نکرده‌اند.

در قانون راهبردی لغو تحریم‌ها نامی از آمریکا نبرده‌ایم، مخاطب ما در این قانون انگلیس، چین، روسیه، فرانسه و آلمان بوده‌اند، اغلب این کشورها در اجرای تعهدات برجامی خود کوتاهی کرده‌اند.

طرف آمریکایی اعلام می‌کند اگر تا چند وقت دیگر به توافق نرسیم برجام خاصیت خود را از دست می‌دهد، برای ما هم خاصیت خود را از دست داده است.

آقای سیف همان سال اول برجام رسماً اعلام کرد که برجام هیچ خاصیت و دستاوردی نداشته است. عراقچی نیز در کمیسیون امنیت ملی رسماً اعلام کرد اگر از لحاظ انتفاع اقتصادی برجام هیچ فایده‌ای نداشته ولی ایران «نیم بند» از برجام بهره برداری سیاسی کرده است.

من نمی‌خواهم با کلمات بازی کنم، از برجام چیزی باقی نمانده، روحی هم ندارد، به دنبال این هستیم که توافقی که در برجام صورت گرفته و تعهداتی که هر دو طرف پذیرفته‌اند به نقطه اول برگردد تا بعد از لغو تحریم‌ها و راستی آزمایی، ایران به تعهدات هسته‌ای خود برگردد.

توافقات ایران با چین و روسیه چقدر بر میز مذاکرات وین تأثیر گذاشته است؟

رفتار چین و روسیه در مذاکرات اخیر بسیار سازنده تر بوده است. بنده گزارش‌ها را مطالعه می‌کنم، علاوه بر این در جلساتی که با مذاکره کنندگان در وزارت خارجه داریم ارزیابی این است که چین و روسیه سازنده تر از گذشته در مذاکرات حضور یافته‌اند، دلیلش این است که در دولت سیزدهم دوگانه سازی های مقاومت و مذاکره برداشته شده است. طرف خارجی نیز متوجه شده است که دیگر نمی‌تواند روی این دوگانگی مانور دهد.

نکته دوم رفتاری است که اروپا و آمریکا علیه چین و روسیه انجام داده‌اند، در حال حاضر چین و روسیه تحت تحریم اروپا و آمریکا هستند. این امر در نزدیکی مواضع چین و روسیه با ایران تأثیرگذار بوده است.

نکته سوم سیاست‌های دولت جدید در نگاه به شرق و پیگیری سیاست خارجی متوازن است. بسیاری از همسایگان و متحدان راهبردی ایران گلایه دارند که هر وقت ایران لبخندهای اروپایی‌ها را ببیند، متحدان خود را فراموش می‌کند. بعد از امضای برجام، ایران در ارتباطات با شرق آسیب دید که امیدواریم در دولت جدید رابطه ایران با شرق، آفریقا و آمریکای لاتین و کشورهای همسایه اصلاح شود. در این کشورها زمینه‌های بسیار خوبی برای افزایش روابط اقتصادی، تجاری، سیاسی و فرهنگی وجود دارد.

رسانه‌های آمریکایی اعلام کرده‌اند که روسیه پیشنهاد داده که فعلاً توافق موقت با ایران شکل بگیرد، آیا گزینه توافق موقت هنوز روی میز مذاکرات وین قرار دارد یا برداشته شده است؟

در همان زمانی که عراقچی مذاکرات را اداره می‌کرد، آمریکایی‌ها وقتی موضع محکم و جدی ایران را برای توافق دائم و رفع تحریم‌ها دیدند و معتقد بودند که این توافق در دسترس نیست، لذا پیشنهاد توافق موقت یا مرحله‌ای و گام به گام را مطرح می‌کردند.

بر این اساس بطور مثال ایران برخی فعالیت‌های جدی هسته‌ای خود را تعطیل کرده و در قبال آن آمریکا می‌پذیرد تحریم فروش نفت را تعلیق کند.

ایران چنین پیشنهادی را قبول نکرد، زیرا باعث می‌شد اقتصاد شرطی شده و به دنبال مذاکرات کشیده شود. این پیشنهاد در دولت قبل و دولت فعلی پذیرفته نشد.

اولین مطرح کننده پیشنهاد توافق موقت، آمریکایی‌ها بودند. ایران به دنبال توافق موقت نیست بلکه به دنبال توافق دائم است. توافق موقت از روی میز وین برداشته شده است.

منبع: ایرنا